

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 2015

678/2015

Laki

tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 2015

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 9 a §, sellaisena kuin se on laissa 469/2012,
muutetaan 4, 5, 9 ja 9 b §,
sellaisina kuin ne ovat, 4 § osaksi laissa 708/2008, 5 § osaksi laeissa 469/2012 ja 794/2014, 9 § osaksi laeissa 1052/2010 ja 469/2012 sekä 9 b § laissa 469/2012, ja
lisätään lakiin uusi 4 a § ja 5 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 469/2012, uusi 2 momentti seuraavasti:

4 §

Poikkeukset soveltamisalasta

Tätä lakia ei sovelleta, jos:

1) vuokratun työntekijän tai työntekijöiden työskentely kestää yhteensä enintään 10 työpäivää; tai

2) 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun alihankintasopimuksen vastikkeen arvo ilman arvonnäisäveroa on alle 9 000 euroa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja raja-arvoja laskettaessa työn katsotaan jatkuneen yhdenjaksoisesti, jos tilaajalle tehty työ tai aikaansaatu työtulos perustuu useisiin peräkkäisiin, keskeytymättöminä tai vain lyhyin keskeytyksin jatkuviin sopimuksiin.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa olevaa soveltamisalarajausta ei sovelleta 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun henkilöstön edustajan tiedonsaantioikeuteen.

4 a §

Muu lainsäädäntö tilaajan velvollisuudesta

Lähetetyistä työntekijöistä annetussa laissa (1146/1999) säädetään tilaajan ja sopimuspuolen velvoitteista silloin, kun toiseen valtion sijoittautunut yritys lähettää Suomeen työntekijöitä.

5 §

Tilaajan selvitysvelvollisuus

Ennen kuin tilaaja tekee sopimuksen vuokratun työntekijän käytöstä tai alihankintasopimukseen perustuvasta työstä, tilaajan on pyydettävä sopimuspuolelta ja tämän on annettava tilaajalle:

1) selvitys siitä, onko yritys merkitty ennakkoperintälain (1118/1996) mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekiste-

riin sekä arvonlisäverolain (1501/1993) mukaiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin;

2) kaupparekisteriote tai kaupparekisteristä muutoin saadut kaupparekisteriotetta vastaavat tiedot;

3) selvitys siitä, ettei yrityksellä ole verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 20 b §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua verovelkaa taikka viranomaisen antama selvitys verovelan määrästä;

4) todistukset työntekijöiden eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty;

5) selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista;

6) selvitys työterveyshuollon järjestämisestä.

Jos vuokratun työntekijän työnantajana tai alihankintasopimuksen sopimuspuolena toimii ulkomainen yritys, tilaajan on pyydettävä ja yrityksen on toimitettava 1 momentissa tarkoitettut vastaavat tiedot yrityksen sijoitautumismaan lainsäädännön mukaisella rekisteriotteella tai vastaavalla todistuksella tai muulla yleisesti hyväksytyllä tavalla. Ulkomaisen sopimuspuolen on lisäksi toimitettava 1 momentin 1 ja 3 kohdan mukaiset selvitykset, jos sopimuspuolena toimivalla ulkomaisella yrityksellä on yritys- ja yhteisötietolaissa (244/2001) tarkoitettu yritys- ja yhteisötietotunnus. Jos ulkomainen sopimuspuoli lähettää Suomeen työhön lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 1 §:n 2 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja lähetettyjä työntekijöitä (*lähetetty työntekijä*), tilaajan on selvitettävä työntekijöiden sosiaaliturvan määräytyminen viimeistään ennen tässä laissa tarkoitettua sopimuksen mukaisen työn aloittamista.

Tilaaaja voi myös itse hankkia 1 momentin 1 ja 2 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot sekä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua sopimuspuolen verovelkaa koskevan tiedon Verohallinnolta verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 20 d tai 20 e §:n mukaisesti. Tilaajalla on oikeus hyväksyä muu kuin viranomaisen antama selvitys tämän pykälän 1 tai 2 momentissa tarkoitetuksi selvitykseksi tai todistukseksi, jos sen on antanut yleisesti luotettavana pidetty muu arvioija tai tietojen ylläpitäjä.

Tilaaajan ei tarvitse pyytää 1, 2 ja 5 momentissa tarkoitettuja selvityksiä ja todistuksia tai edellyttää sopimusta tehdessään 6 momentissa tarkoitettujen tietojen toimittamista, jos hänellä on perusteltu syy luottaa sopimuspuolen täyttävän lakisääteiset velvoitteensa sillä perusteella, että:

1) sopimuspuoli on valtio, kunta, kuntayhtymä, Ahvenanmaan maakunta, Ahvenanmaan maakunnan kunta tai kuntayhtymä, seurakunta, seurakuntayhtymä, Kansaneläkelaitos tai Suomen Pankki, osakeyhtiölaissa (624/2006) tarkoitettu julkinen osakeyhtiö, valtion liikelaitos tai sen kokonaan omistama yhtiö, kunnan tai kuntayhtymän kokonaan omistama yksityisoikeudellinen yhteisö tai yhtiö taikka vastaava ulkomainen yhteisö tai yritys;

2) sopimuspuolen toiminta on vakiintunutta;

3) tilaajan ja sopimuspuolen sopimussuhdetta voidaan pitää vakiintuneena aikaisempien sopimussuhteiden johdosta; tai

4) luottamukseen on 1—3 kohdassa säädettyyn rinnastettava syy.

Jos tässä laissa tarkoitettu sopimus on voimassa yli 12 kuukautta, tilaajan sopimuspuolen on toimitettava tilaajalle sopimussuhteen aikana 12 kuukauden välein 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettut todistukset tai 2 momentissa tarkoitettut vastaavat tiedot.

Tilaaajan on tässä laissa tarkoitettua sopimusta tehdessään edellytettävä, että sopimuspuoli toimittaa sopimuksen mukaisen työn aloittamisen jälkeen lähetettyjen työntekijöiden osalta todistukset työntekijöiden sosiaaliturvan määräytymisestä ennen kuin nämä aloittavat työn teon.

Edellä 1, 2 ja 6 momentissa tarkoitettut selvitykset, todistukset ja tiedot on säilytettävä vähintään kaksi vuotta siitä, kun sopimusta koskeva työ on päätynyt.

Rakentamistoimintaan liittyvästä tilaajan selvitysvelvollisuudesta säädetään 5 a §:ssä.

5 a §

Rakentamistoimintaan liittyvä tilaajan selvitysvelvollisuus

— — — — —
Rakentamistoimintaan liittyvän tilaajan selvitysvelvollisuuteen sisältyy 5 §:n 2 mo-

mentin lisäksi velvollisuus selvittää, että kaikilla lähetetyillä työntekijöillä on voimassa olevat todistukset työntekijöiden sosiaaliturvan määräytymisestä ennen kuin nämä aloittavat työnteon.

9 §

Laiminlyöntimaksu ja korotettu laiminlyöntimaksu

Tilaaaja on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksua, jos tilaaaja on:

1) laiminlyönyt 5 tai 5 a §:ssä tarkoitetun selvitysvelvollisuuden;

2) tehnyt sopimuksen tässä laissa tarkoitettua työstä liiketoimintakiellosta annetun lain (1059/1985) mukaiseen liiketoimintakieltoon määrätyn elinkeinonharjoittajan kanssa tai yrityksen kanssa, jonka yhtiömies taikka hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja taikka muussa siihen rinnastettavassa asemassa oleva henkilö on määrätty liiketoimintakieltoon; taikka

3) tehnyt tässä laissa tarkoitetun sopimuksen, vaikka hänen on täytynyt tietää, että sopimuksen toisella osapuolella ei ole tarkoitus täyttää sopimuspuolena ja työnantajana lakisääteisiä maksuvelvoitteitaan.

Laiminlyöntimaksun suuruudeksi määrätään vähintään 2 000 euroa ja enintään 20 000 euroa. Jos tilaaaja on rikkonut 1 momentin 2 tai 3 kohdassa säädettyä, määrätään laiminlyöntimaksu korotettuna siten, että laiminlyöntimaksun määrä on vähintään 20 000 euroa ja enintään 65 000 euroa.

Laiminlyöntimaksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon selvitysvelvollisuuden rikkomisen aste, laatu ja laajuus sekä tilaaajan ja tämän sopimuspuolen välisen sopimuksen

arvo. Laiminlyöntimaksua alentavana tekijänä otetaan huomioon tilaaajan pyrkimys estää tai poistaa laiminlyönnin vaikutukset ja sitä korottavana tekijänä tilaaajan laiminlyönnin toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet.

Laiminlyöntimaksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista olosuhteet huomioon ottaen.

Laiminlyöntimaksua ei määrätä 1 momentin 2 kohdan perusteella, jos tilaaaja on täyttänyt 5 tai 5 a §:n mukaisen selvitysvelvollisuuden, eikä esitetyistä tiedoista, todistuksista tai selvityksistä ole ilmennyt, että 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu taho on ollut liiketoimintakiellossa.

Laiminlyöntimaksua ei määrätä 5 a §:n 2 momentin rikkomisesta, jos tilaaaja ei tiennyt tai hänen ei voinut kohtuudella edellyttää tienneen lähetetyistä työntekijöistä, joilla ei ollut voimassa olevaa todistusta työntekijän sosiaaliturvan määräytymisestä.

9 b §

Laiminlyöntimaksun ja korotetun laiminlyöntimaksun rahamäärän tarkistaminen

Edellä 9 §:ssä säädetyn laiminlyöntimaksun ja korotetun laiminlyöntimaksun enimmäis- ja vähimmäismäärää tarkistetaan raharvon muutosta vastaavasti kolmivuotiskausittain valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2015.

Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 2015

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Työministeri *Lauri Ihalainen*